International Online Journal of Educational Sciences, 2016, 8 (4), 271-285

iojes
www.iojes.net

International Online Journal of Educational Sciences

ISSN: 1309-2707

The Coherence-related Difficulties experienced by Teacher Candidates in The Process of Creating Informative Text

Esra Nur Tiryaki[1] and Hülya Mengüllüoğlu[2]

[1]Mustafa Kemal University, Faculty of Education, Turkish Education ABD, Turkey, [2]Mustafa Kemal University, Social Sciences Institute, Turkish Education ABD, Master's Degree Student, Turkey

ARTICLE INFO

Article History:
Received 12.03.2016
Received in revised form 22.06.2016
Accepted 27.07.2016
Available online 08.09.2016

ABSTRACT

Text means meaningful and coherent writings that words, sentences and paragraphs form together. Informative texts are written to inform the reader about a subject. Establishing a semantic and logical integrity between units of information in these writings is ensured with the coherence, one of the measures in article textuality. It provides a communication between sentences and paragraphs in the deep structure of the text. In this respect, the importance of coherence in informative text cannot be denied. The aim of this research is to identify the problems that Turkish teacher candidates experience about coherence during the process of creating informative text. The data in this study were obtained from the texts written by 85 first- and final-year students at the Department of Turkish Education in MKU, in the academic year 2015-2016. As data collection tool, "Informational Text Writing Form" developed by the researchers was used. The data obtained in this form were analyzed in "Informational Text Coherence Problem Inventory" developed by the researchers. A total of 13 issues were identified in the inventory. Accordingly, the most common problems in students' texts were found to be "There are meaning gaps in presenting the information" (⌀=0.88), "There is more than one unit of information in a paragraph" (⌀=0.84) and "Abrupt transitions are made between information units" (⌀=0.82). However, the problems identified with a minimum frequency were found to be "There are unnecessary repetitions", "Accurate information on the subject isn't presented" (⌀=0.42) and "Contradictory and semantically opposite information is given" (⌀=0.21).

© 2016 IOJES. All rights reserved

Keywords:
Writing education, coherence, textuality criteria, informative text, language education.

Extended Abstract

Purpose

Text means meaningful and coherent writings that words, sentences and paragraphs form together. Informative texts are written to inform the reader about a subject. Establishing a semantic and logical integrity between units of information in these writings is ensured with the coherence, one of the measures in article textuality. It provides a communication between sentences and paragraphs in the deep structure of the text. In this respect, the importance of coherence in informative text cannot be denied. The aim of this research is to identify the problems that Turkish teacher candidates experience about coherence during the process of creating informative text.

Method

This study which aims to determine the coherence-related problems experienced by the Turkish teacher candidates in creating informative texts is a descriptive study using the screening model developed

[1]Corresponding author's address: Mustafa Kemal University, Faculty of Education, Turkish Education ABD, Turkey
Telephone: 03262456000-5322
e-mail:esranurtiryaki@gmail.com
DOI: http://dx.doi.org/10.15345/iojes.2016.04.021

© 2016 International Online Journal of Educational Sciences (IOJES) is a publication of Educational Researches and Publications Association (ERPA)

by qualitative data collection techniques. The study population included the first- and final-year students (n=124) at the Turkish Education Department, Mustafa Kemal University during the academic year 2015-2016. The sample was however comprised of the students participating in the survey on the practice day (n=85). The data collection tool "Informational Text Writing Form" prepared by the researchers was composed as "Please write an informative text about effects of harmful habits on the human health". After identifying the coherence-related problems experienced by the Turkish teacher candidates in creating informative texts, an Informative Text Consistency Problems Inventory was developed. Descriptive statistical methods were applied to analyze the data in the study. The identified problems were presented in the tables with frequency (f) and average (◎) values, and then each problem was explained with sample texts. The sample texts were put into the text in their original (in handwriting) version.

Results

The most common problems that teacher candidates experience in creating an informative text are "There are meaning gaps in presenting the information" (◎=0.88), "There is more than one unit of information in a paragraph" (◎=0.84), "Abrupt transitions are made between information units" (◎=0.82) and "The examples about the information are left unfinished" (◎=0.74). The problems identified with a minimum frequency are "There are unnecessary repetitions", "Accurate information on the subject isn't presented" (◎=0.42) and "Contradictory and semantically opposite information is given" (◎=0.21).

Discussion and Conclusion

Since they have an intense information content, informative texts are long and complicated texts (Aydemir, Ergün ve Horzum, 2013: 2270). In this study, it was found that future Turkish teachers have problems in achieving a coherence, namely a content integrity, in informative texts. Writing is a language skill that one uses to embody one's self, feelings, thoughts and events. In this sense, writing, according to Ozbay (2006: 121), is "to tell all these with a number of symbols according to certain rules." Appropriate genres can be utilized in developing this skill.

Text is a regular system and has its own category and meaningful elements. (Israfilova, 2015: 192). Text types are classified in different ways according to many scientists (Adalı, 2003; Ünalan, 2001; Cemiloğlu, 2001; Akyol, 2006; Güneş, 2013; Aktaş ve Gündüz, 2008). In general, text types can be categorized as informative, narrative, argumentative texts, poetry, etc.

The major issues were found to be the lack of meaningful integrity and connections between the kinds of information presented (◎=0.76), not being able to develop the information discussed at the beginning of the text (◎=0.75), incomplete examples about the information given (◎=0.74), failure to come to a conclusion about the issue given at the beginning of the text (◎=0.70) and presenting unnecessary information and irrelevant sentences (◎= 0.68). These can be said to show parallelism with the findings that understanding such a text structure and building it according to students' comprehension level are quite difficult (Akyol, 1999; Temizkan, 2011; Israfilova, 2015:195). It is hard to restructure the information in informative texts and also to construct and understand meaningful and new information (Vakilifard & Armand, 2006).

The findings that can be described as "including unnecessary repetitions" (◎=0.42) and "giving inaccurate information about the topic" (◎=0.42) and "containing semantically opposite information" (◎=0.21) show that the students cannot construct a healthy information flow. Bağcı (2011: 92) suggests about this point that it is essential to know the techniques of writing, to determine the purpose well by considering the readers, to understand the text and to explain the subject in a systematic manner.

Öğretmen Adaylarının Bilgilendirici Metin Oluşturma Sürecinde Tutarlılıkla İlgili Yaşadığı Sorunlar

Esra Nur Tiryaki[1] and Hülya Mengüllüoğlu[2]

[1] Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, Türkiye, [2] Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi ABD, Yüksek Lisans Öğrencisi, Türkiye

MAKALE BİLGİ

Makale Tarihçesi:
Alındı 12.03.2016
Düzeltilmiş hali alındı 22.06.2016
Kabul edildi 27.07.2016
Çevrimiçi yayınlandı 08.09.2016

ÖZ

Metin, kelimelerin, cümlelerin ve paragrafların bir araya gelerek oluşturduğu anlamlı ve tutarlı yazılardır. Bilgilendirici metinler, bir konu hakkında okuyucuya bilgi vermek amacıyla yazılan yazılardır. Bu yazılarda bilgi birimleri arasında anlamsal ve mantıksal bütünlük kurmak, metinsellik ölçütlerinden olan tutarlılıkla sağlanabilir. Tutarlılık, metnin derin yapısında cümleler ve paragraflar arası iletişimi sağlar. Bu açıdan bakıldığında bilgilendirici metinlerde tutarlılığın önemi yadsınamaz. Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmen adaylarının bilgilendirici metin oluşturma sürecinde tutarlılıkla ilgili yaşadığı sorunların tespit edilmesidir. Çalışmadaki veriler, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Mustafa Kemal Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümü 1 ve 4. Sınıfta öğrenim gören 85 öğrencinin yazdığı metinlerden elde edilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen " Bilgilendirici Metin Yazma Formu" kullanılmıştır. Bu formdan elde edilen veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen"Bilgilendirici Metin Tutarlılık Sorun Envanteri"ne göre analiz edilmiştir. Envanterde, toplam 13 sorun belirlenmiştir. Buna göre, öğrenci metinlerinde en sık rastlanılan sorunlar, "Bilgileri sunmada anlam boşluklarının bulunması (⌾=0.88), "Bir paragrafta birden fazla bilgi birimi bulunması" (⌾=0.84) ve "Bilgi birimleri arasında ani geçişler yapılması" (⌾=0.82) şeklindedir. En az karşılaşılan sorunlar ise, "Gereksiz tekrarlara yer verilmesi" ve "Konuyla ilgili doğru bilgiler sunulmaması" (⌾=0.42), "Birbiriyle çelişen anlamsal zıtlık oluşturan bilgilere yer verilmesi" (⌾=0.21) 'dir.

© 2016 IOJES. Tüm hakları saklıdır

Anahtar Kelimeler:
Yazma eğitimi, tutarlılık, metinsellik ölçütleri, bilgilendirici metin, dil eğitimi

Giriş

Yazma, kişinin kendisini, duygularını, düşüncelerini ve olayları somutlaştırmada kullandığı bir dil becerisidir. Bunları analiz etmede, geliştirmede, düzenlemede uygulamada bilinçli bir çaba gerektiren bu becerinin kullanımında (Coşkun, 2009: 679), belli kurallara uygun olarak birtakım sembollerden yararlanılır (Özbay, 2006: 121). Kişilerin bir konu hakkında düşüncelerini planlayıp yazılı olarak aktarımda zorlandığı yazma becerisi diğer dil becerilere göre daha belirgin aşamalara dayanan bir eğitim sürecini gerektirir.

Bir yazar metnini yazarken konuya uygun kelimelerden cümleler, cümlelerden paragraflar ve paragraflardan da metinler oluşturur. Metin, kendisini oluşturan ögelerin tutarlı biçimde oluşan anlamlı bir bütündür(Kılıç,2002; Günay, 2003; Onursal, 2003; Tanyolaç Öztokat, 2005; Özkan, 2009; Güneş, 2013) Metin, düzenli bir sistemdir ve bu sistemin kendine ait kategorileri, anlamlı bileşenlerden oluşan elementleri bulunmaktadır (Israfilova, 2015: 192). Bunlar, bir metni metin yapan kriterlerdir. Bu kriterlere "metinsellik ölçütleri" adı verilir. De Beaugrande ve Dressler (1981) ölçütleri; "bağdaşıklık (cohesion), tutarlılık (coherence), amaçlılık (intentionality), kabul edilebilirlik (acceptibility), bilgilendiricilik (informativity), duruma uygun olma (situationality) ve metinlerarasılık (intertextuality) olmak üzere yedi başlık altında sıralamaktadır (Akt. Coşkun, 2007: 235-240). Bunlar, metnin niteliğini ve kalitesini arttıran ölçütlerdir.

Metinsellik ölçütlerinden tutarlılık, bu çalışma kapsamında ele alınmıştır. Metin dil bilimin ilk çalışmalarında tutarlılık ve bağdaşıklık kavramları arasında net bir çizgi çizilememiştir. Daha sonraki yapılan araştırmalarda, "metni oluşturan cümleler arasındaki cümle boyutunu aşan dil bilgisel ve anlamsal her türlü ilişkiyi kapsayan bağlantı olarak tanımlanırken daha sonra cümleler arasındaki dil bilgisel ilişkiler, bağdaşıklık kavramı çerçevesinde ele alınmış; tutarlılık ise metin içindeki anlamsal ve mantıksal bağlantı olarak görülmeye başlanmıştır" (Toklu, 2009:127). Bu ayrımla metnin derin yapısındaki anlam ilişkilerini

[3] Sorumlu yazarın adresi: Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi ABD, Hatay
Telefon:03262456000-5322
e-posta:esranurtiryaki@gmail.com
DOI: http://dx.doi.org/10.15345/iojes.2016.04.021

© 2016 International Online Journal of Educational Sciences (IOJES) is a publication of Educational Researches and Publications Association (ERPA)

kurmaya yarayan tutarlılık Alan'a göre de (1994: 74), mantıksal bütünlüğü ifade etmektedir. Metnin bütünlüğünü elealan bu ölçütler (Günay, 2003: 99) metin oluşturulmadığında metin, birbirleri ile anlamlandırılamayan ve ilişkilendirilemeyen bağımsız düşünceler yığını hâline gelir (Can, 2012: 58). Tutarlılık, metni oluşturan birimlerin, kendi aralarında kurduğu anlam çerçevesinde bilişsel sürece uygun bir biçimde bağlanmasıyla oluşabilir. Bu bilgi akşının ve bağının kurulmasında tutarlılık önem taşımaktadır. Coşkun'a göre (2007:249) tutarlılığın temelinde okuyucunun metin dışındaki bilgisi ile metindeki kavramlar arasındaki ilişkiyi ve sürekliliği algılaması yatmaktadır. Algılama sürecinde ön bilgilerle yeni bilgiler arası kurulan bağın metnin kalitesini arttırabileceği söylenebilir. Metin türleri birçok bilim adamına göre farklı şekillerde sınıflandırılmıştır (Adalı, 2003; Ünalan, 2001; Cemiloğlu, 2001; Akyol, 2006; Aktaş ve Gündüz, 2008; Güneş, 2013; Tiryaki, 2014) Genel anlamda bakıldığında metin türleri, bilgilendirici, öyküleyici, tartışmacı metin, şiir vb. şekilde kategorilendirilebilir. Her metin türünün kendine ait bir yapısı bulunmaktadır. Ancak (Balcı, 2013: 93), metinlerin karmaşık yapıları nedeniyle belirli bir tür ve tip tasnifine gitmenin zor olduğunu, hatta sınıflanan bir metin yapısı içinde farklı bir yapının izlerinin görülmeyeceğinin garantisi olmadığını da belirtmiştir.

Bu araştırma kapsamında ele alınan bilgilendirici metin yapısı ise; bir durum, olay ya da düşünce hakkında bilgi vermeye dayanır. Bilgilendirici metinler, makale, eleştiri, deneme, gezi yazıları, röportaj, günlük, anı, fıkra, mektup gibi türlerdir. Bu tür metinlerde bir konu hakkında bilgi vermek ya da o konuyu açıklamak amacıyla yazılar yazılır. Bu yazılarda anlatım açık, kesin ve yalın olarak kullanılır. Kelimeler gerçek anlamıyla kullanılır, süslü, mecazlı kelimelere yer verilmez. Yazının amacı açık ve seçik olarak ortaya konulur. Anlatımı güçlendirmek için örnek, tanım ve karşılaştırmalara yer verilir (Güneş 2013:3). Bu metin yapısında okuyucuda konuyla ilgili var olan eski bilginin yerini yenisinin alması beklenir.

Bilgilendirici metinleri yapı olarak tanımlamak oldukça zordur. Bu konuda Coşkun (2007: 258), bilgilendirici metinlerde metin yapısının oluşturulmasında yazarın tercihiyle birlikte konunun içeriğinin de belirleyici olduğunu vurgulamıştır. Metinde kullanılacak büyük yapının (tutarlılık) oluşturulmasında çeşitli yollara başvurulacağını belirten Coşkun (2007: 258-259); tanıtmaya, kronolojik sıralamaya, karşılaştırmaya ve problem çözmeye dayalı metin yapısının oluşturabileceğini belirtmiştir. Akyol, (2006: 160), ise bilgiye dayalı metinleri "tanımlama, kronolojik sıralama, karşılaştırma ve kıyaslama, sebep sonuç ilişkisi ve problem çözme" şeklinde beş madde altında araştırmacıların sınıflandırdığı belirtmiştir. Yılmaz'a göre (2010:10) de tutarlılık bağlantılarını sağlayan ilişkiler paralellik göstermektedir. Bunlar; özelleştirme, genelleştirme, neden-sonuç, amaç, karşılaştırma ve karşıtlık bağlantısıdır. Buna göre, tutarlılıkla bilgilendirici metin arasında anlam ve yapı olarak bir ilişki kurulabilir. Bu bilgilere göre, bilgilendirici metinlerde konuların niteliğine göre sınıflandırabileceği söylenebilir. Bu çalışmanın amacını, Mustafa Kemal Üniversitesi 1 ve 4. sınıfta öğrenim gören Türkçe öğretmen adaylarının bilgilendirici metin oluşturma sürecinde tutarlılıkla ilgili yaşadığı sorunları tespit edilmesi oluşturmaktadır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Türkçe öğretmen adaylarının bilgilendirici metin oluşturma sürecinde tutarlılıkla ilgili yaşadığı sorunların tespit edilmesini amaçlayan bu araştırma, nitel veri toplama tekniklerinden yararlanılarak gerçekleştirilen tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Betimleyici araştırmalar, Çömlekçi' ye göre (2001: 28), var olan durumu ortaya çıkarmak amacıyla yapıldığından verilerin derlenmesi, düzenlenmesi ve profilin çıkarılması önemlidir. Karasar (2006: 77) ise tarama modellerini "geçmişte ya da hâlen var olan durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımları olarak tanımlamıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2015-2016 eğitim öğretim yılında Mustafa Kemal Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümünde öğrenim gören 1. ve 4. sınıf öğrencileri (n=124) oluşturmaktadır. Örneklemini ise uygulamaya katılan (n=85) öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bilgilendirici metin yazma formu. Bu yazma formu oluşturulurken aşağıdaki aşamalar izlenmiştir.

- Uzmanlar arasında öğrencilerin rahatlıkla düşüncelerini ifade edebilecekleri ve güncel olan 9 farklı konu belirlenmiştir.
- Bu konular, form haline getirilip alanında uzman 10 farklı araştırmacıdan 1-5 puan arası değerlendirerek görüş alınmıştır. Bu form ve verilen puanlar aşağıda tablodaki gibidir:

Tablo 1. Uzman görüşüne sunulan bilgilendirici metin yazma formu konuları

	Yazma konuları	Puan
1.	Özgürlüğün insanların hayatındaki önemini anlatınız.	10
2.	Yardımlaşmanın toplum açısından önemini anlatan bir yazı yazınız.	10
3.	Öğretmenin eğitimdeki yerini ve önemini anlatan bir yazı yazınız.	20
4.	Kitap okumanın ve kütüphanelerin yararlarını anlatan bir yazı yazınız.	15
5.	Hayvan Haklarının gerekliliğini açıklayan bir metin oluşturunuz.	10
6.	Dürüstlüğün önemini anlatan bir metin oluşturunuz.	35
7.	Zararlı Alışkanlıkların insan sağlığına olan etkilerini anlatan bir yazı yazınız.	45
8.	Sokak oyunları ve bilgisayar oyunlarını karşılaştıran bir yazı yazınız.	25
9.	Neden spor yapmalıyız? Spor yapmanın faydalarını açıklayan bir yazı yazınız.	10

- Uzmanların en fazla puan verdiği ilk konu "*Zararlı alışkanlıkların insan sağlığına olan etkileri konusunda bilgi veren bir metin yazınız.*" ile bilgilendirici metin yazma formu oluşturulmuştur.

Bilgilendirici metin tutarlılık sorun envanteri. Türkçe öğretmeni adaylarının bilgilendirici metin oluşturmada tutarlılıkla ilgili sorunları tespit edilerek oluşturulmuştur. Sorunların tespit edilmesinde araştırmacı ve bir uzman tarafından sırasıyla şu işlemler izlenmiştir:

- Elde edilen metinler üzerinde araştırmacı ve bir uzman birlikte çalışarak çıkan sorunlar ayrı ayrı kodlamıştır.
- Bu kodlama sırasında ilk defa karşılaşılan sorunlar ortaya çıktıkça sorun envanterindeki listeye yeni sorun eklenmiştir.
- Araştırmacı örneklem üzerinde yaptığı kodlamayı oluşan envanter taslağına göre yapmıştır. Bu kodlamalar sırasında daha önceden karşılaşılmayan bir sorunla karşılaşıldığında araştırmacı uzmanla tartışarak yeni sorunu envantere eklemiştir.

Veri Analizi Teknikleri

Araştırmada verilerin analizinde betimsel istatistik yöntemi uygulanmıştır. Sorunlar, frekans (f) ve ortalama (◎) değerleriyle tablolar hâlinde sunulmuş, daha sonra her sorun örnek metinlerle açıklanmıştır. Örnek metinler orijinal (el yazısı) biçimiyle metne yerleştirilmiştir.

Bulgular

Çalışma doğrultusunda öğrencilere yazdırılan bilgilendirici metinlerin incelenmesiyle oluşturulan sorun envanterine göre öğrencilerin yapmış oluğu hatalar tespit edilmiştir. Bu sorunların frekans ve yüzdesi alınmıştır. Frekans (f) ve ortalama ($\bar{x}$) bilgilerine Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin metinlerinde karşılaşılan sorunların dağılımı

	Sorunlar	*f*	$\bar{x}$
1.	Konuyla ilgili gereksiz bilgilere yer verilmesi	58	0.68
2.	Bilgi akışını bozan cümlelere yer verilmesi	58	0.68
3.	Bilgiler arası bağ ve anlam bütünlüğü kurulamaması	65	0.76
4.	Bir paragrafta birden fazla odak noktası bulunması	72	0.84
5.	Gereksiz tekrarlara yer verilmesi	36	0.42
6.	Bilgilerle ilgili sunulan örneklerin yarım bırakılması	63	0.74
7.	Bilgi birimleri arasında ani geçişler yapılması	72	0.84
8.	Birbiriyle çelişen anlamsal zıtlık oluşturan bilgilere yer verilmesi	18	0.21
9.	Bilgileri sunmada kopukluğa yol açacak ölçüde anlam boşluklarının olması	75	0.88
10.	Metin başında ele alınan konuyla ilgili bilginin geliştirilememesi	64	0.75
11.	Metin başında ele alınan konuyla ilgili bilginin sonuçlandırılamaması	60	0.70
12.	Konuyla ilgili doğru bilgilerin sunulmaması	36	0.42

13.	Bilgilerin tanımlanamaması ve açıklanamaması	64	0.75
Toplam		***741***	***8.71***

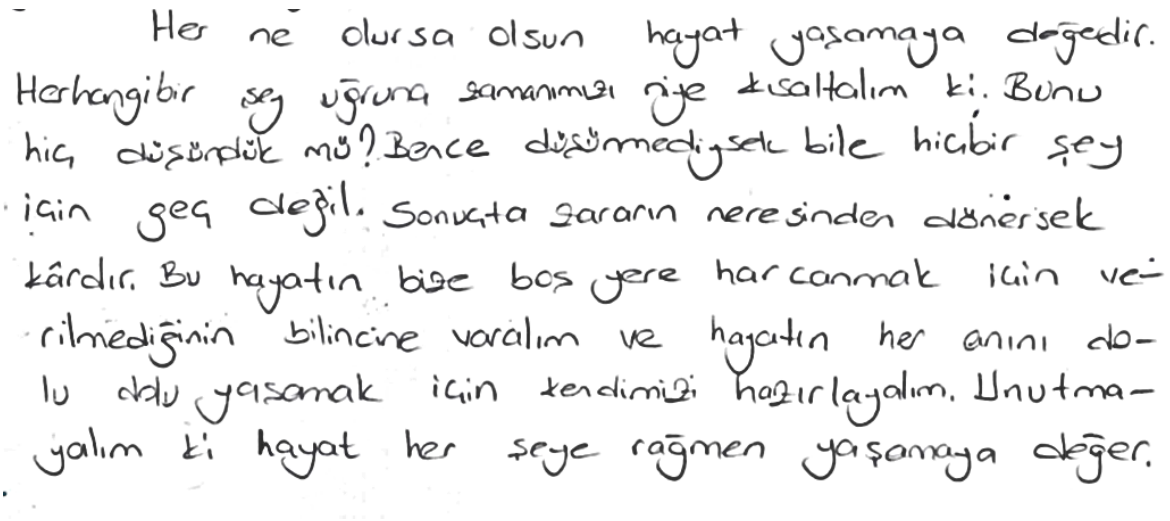
Tablo 2'de görüldüğü gibi öğretmen adaylarının bilgilendirici metin oluşturmada tutarlılıkla ilgili en fazla karşılaştığı sorunlar, "*Bilgileri sunmada anlam boşluklarının olması*" ($\bar{x}$=0.88), "*Bir paragrafta birden fazla bilgi birimi bulunması*" ve "*Bilgi birimleri arasında ani geçişler yapılması*"dır ($\bar{x}$=0.84). *Gereksiz tekrarlara yer verilmesi*" ve "*Konuyla ilgili doğru bilgiler sunulmaması*" ($\bar{x}$=0.42) ve "*Birbiriyle çelişen anlamsal zıtlık oluşturan bilgilere yer verilmesi*"dir ($\bar{x}$=0.21).

Örnek Metinler

Öğretmen adaylarının metin oluşturmada karşılaştıkları sorunlar ve örnekleri şu şekildedir:

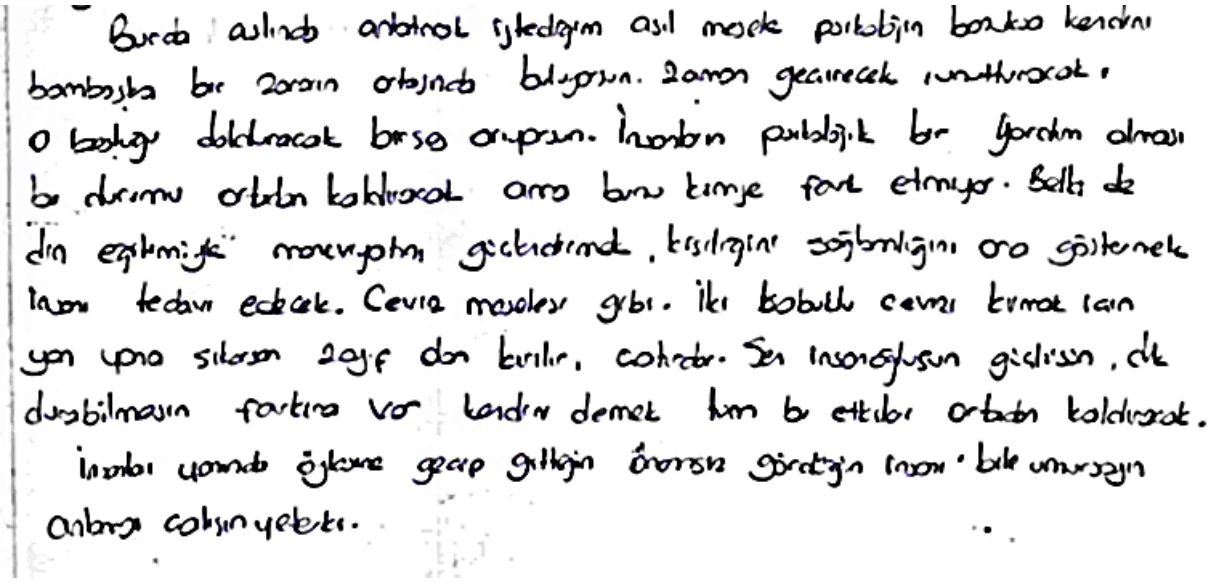
1) Konuyla ilgili gereksiz bilgilere yer verilmesi

Örnek Metin 1

Her ne olursa olsun hayat yaşamaya değerdir. Herhangibir şey uğruna zamanımızı niye kısaltalım ki. Bunu hiç düşündük mü? Bence düşünmediysek bile hiçbir şey için geç değil. Sonuçta zararın neresinden dönersek kârdır. Bu hayatın bize boş yere harcanmak için verilmediğinin bilincine varalım ve hayatın her anını dolu dolu yaşamak için kendimizi hazırlayalım. Unutmayalım ki hayat her şeye rağmen yaşamaya değer.

Yazar, bu metne "Her ne olursa olsun hayat yaşamaya değerdir" cümlesiyle başlayıp aynı ifadeyi taşıyan "*… hayat her şeye rağmen değer*" bilgi birimleri ile yazıyı bitirmiştir. Konu ile ilgili bilgi vermek yerine, gereksiz bilgi birimleriyle metnini oluşturmuştur.

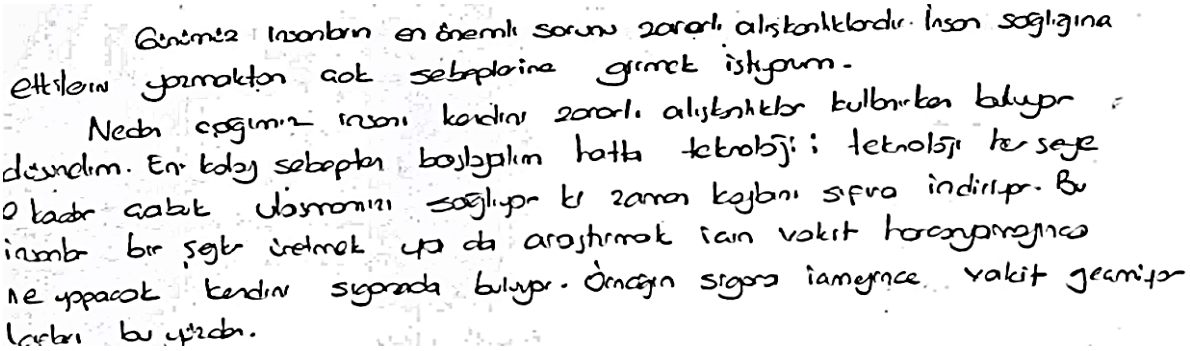
Örnek Metin 2

Burda aslında anlatmak istediğim asıl mesele psikolojin bazıda kendini bambaşka bir zorun ortasında buluyorsun. Zaman geçecek unutturacak. O boşluğu doldurucak birşey arıyorsun. İnsanın psikolojik bir yardım alması bu durumu ortadan kaldırıcak ama bunu kimse fark etmiyor. Belki de din eğitimiyle motivasyonu güçlendirmek, kişiliğini sağlamlığını ona göstermek insanı tedavi edecek. Ceviz meselesi gibi. İki kabuklu cevizi kırmak için yeni yıkanmış sıcacık değil de kurutulmuş, cohrdan. Sen insanoğlusun gidersin, dik durabilmenin farkına var kendini demek bunu bu etkiyi ortadan kaldırıcak. İnsanlar yanında öylesine garip gittiğin ortamda gördüğün insan bile umursayın anlamsız cohsun yeter.

Anlatıcı burada zararlı alışkanlıklardan bahsetmek yerine din eğitiminden ve ceviz örneğinden bahsederek konu dışında bilgilere yer vermiştir.

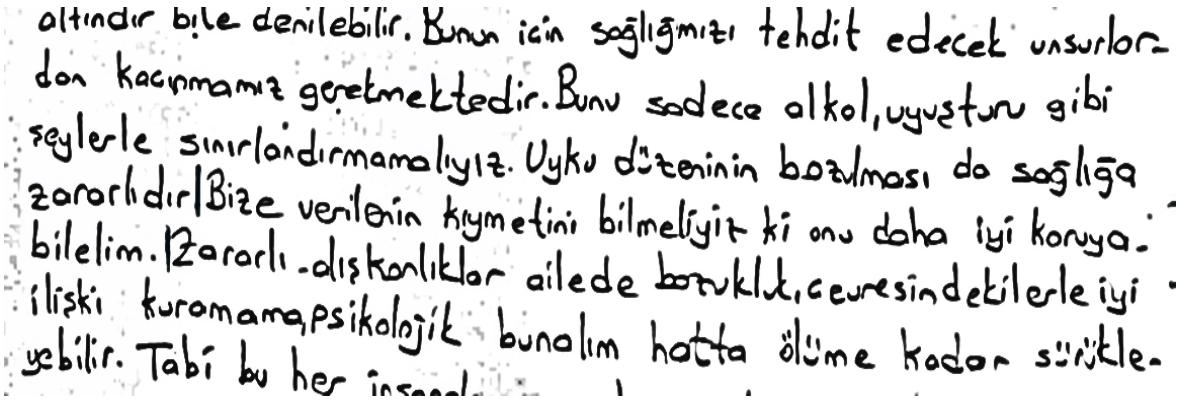
2) Bilgi akışını bozan cümlelere yer verilmesi

Örnek Metin 3

Günümüz insanların en önemli sorunu zararlı alışkanlıklardır. İnsan sağlığına etkilerini yazmaktan çok sebeplerine girmek istiyorum.
Neden çağımız insanı kendini zararlı alışkanlıklar tuzağına bakıyor diye düşündüm. En temel sebepten başlayalım hatta teknoloji: teknoloji her şeye o kadar çabuk ulaşmamızı sağlıyor ki zaman kaybını sıfıra indiriyor. Bu insanı bir şeyler üretmek için ya da araştırmak için vakit harcamamaya ne yapacak kendini sigarada buluyor. Örneğin sigara içmemek için vakit geçiriyor kendini bu yüzden.

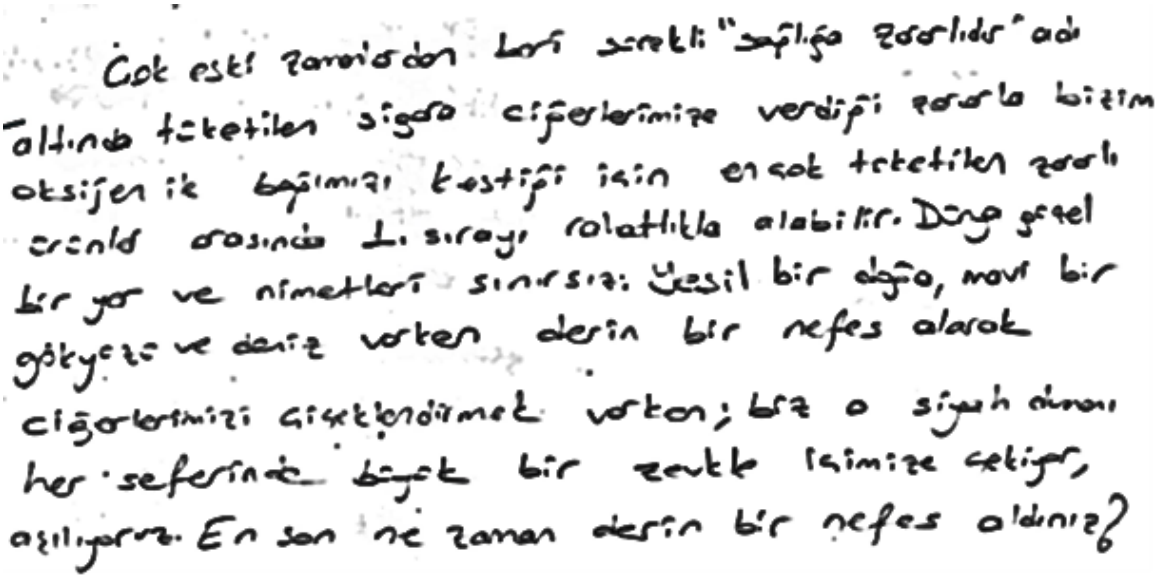
Anlatıcı verilen konuda zararı alışkanlıkların etkilerini anlatmak yerine zararlı alışkanlıkların sebeplerine giriş yapmıştır. Bilgi akışını bozan bir yapı meydana getirmiştir.

Örnek Metin 4

altındır bile denilebilir. Bunun için sağlığımızı tehdit edecek unsurlardan kaçınmamız gerekmektedir. Bunu sadece alkol, uyuşturu gibi şeylerle sınırlandırmamalıyız. Uyku düzeninin bozulması da sağlığa zararlıdır. Bize verilenin kıymetini bilmeliyiz ki onu daha iyi koruyabilelim. Zararlı alışkanlıklar ailede bozukluk, çevresindekilerle iyi ilişki kuramama, psikolojik bunalım hatta ölüme kadar sürükleyebilir. Tabi bu her

Yazar, zararlı alışkanlıklar hakkında bilgi verirken "*Bize verilenin kıymetini bilmeliyiz ki onu daha iyi koruyabilelim*" cümlesine yer vererek bilgi akışını bozmuştur.

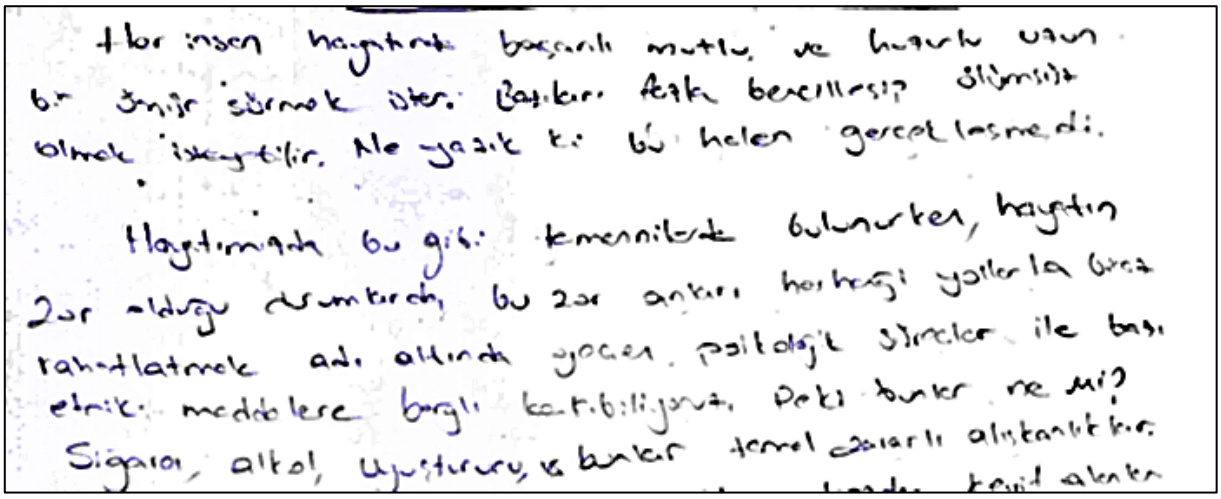
Örnek Metin 5

Çok eski zamanlardan beri sürekli "sağlığa zararlıdır" adı altında tüketilen sigara ciğerlerimize verdiği zararla bizim oksijen ile bağımızı kestiği için en çok tüketilen zararlı ürünler arasında ilk sırayı rahatlıkla alabilir. Dünya güzel bir yer ve nimetleri sınırsız: Yeşil bir doğa, mavi bir gökyüzü ve deniz varken derin bir nefes alarak ciğerlerimizi oksijenlendirmek varken; biz o siyah dumanı her seferinde büyük bir zevkle içimize çekiyor, açılıyoruz. En son ne zaman derin bir nefes aldınız?

Örnek 5' de görüldüğü gibi yazar, sigaranın zararlarından söz ederken birden "*Dünya güzel bir yer ve nimetleri sınırsız*" diyerek dünyanın güzel bir yer olduğundan bahsetmeye başlamış ve ardından tekrar sigaraya dönüş yapıp dumandan bahsetmiştir. Böylelikle anlam akışını bozmuştur.

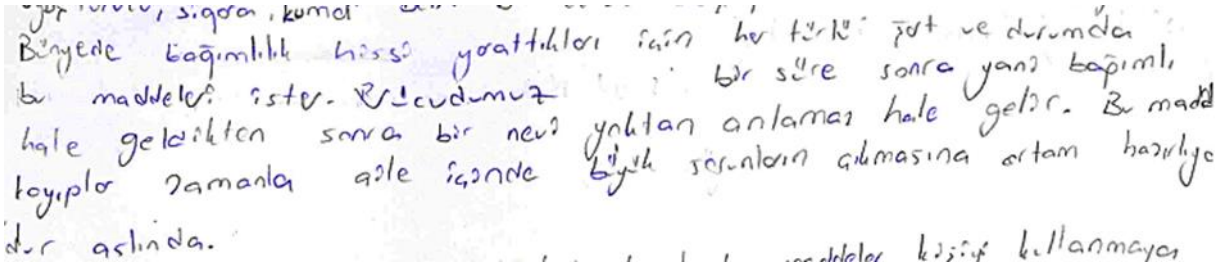
3) Bilgiler arası bağ ve anlam bütünlüğü kurulmaması

Örnek Metin 6

Metnin başında "Bazı insanlar fazla bencilleşir ve ölümsüz olmak isteyebilir. Ne yazık ki bu halen gerçekleşmedi" cümlesini söyleyen anlatıcı sonrasında zararlı alışkanlık sebeplerine ve çeşitlerine giriş yapmıştır ancak bilgiler arasında bir anlam bütünlüğü kuramamıştır.

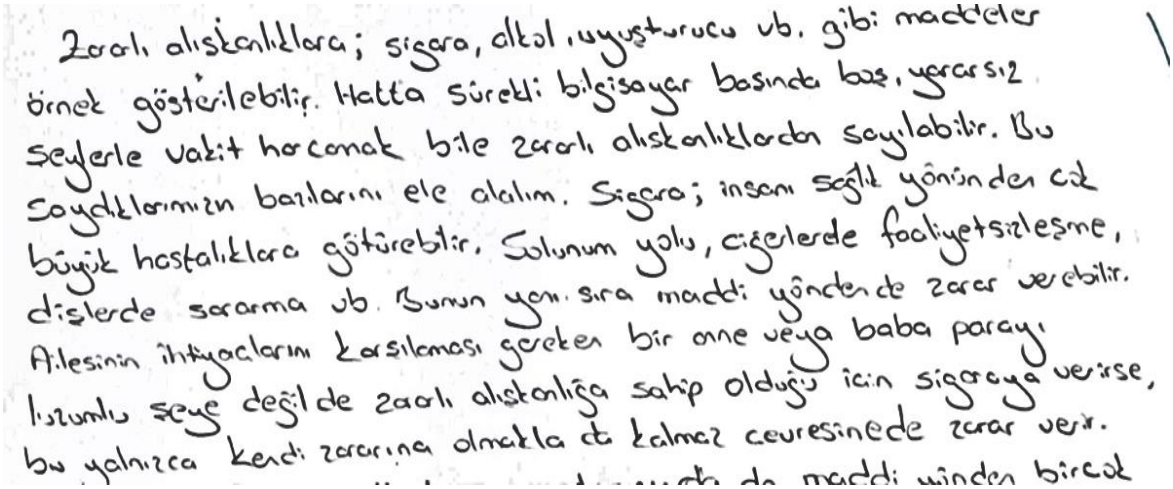
Örnek Metin 7

Yazar, maddelerin vücuda olan zararları ve bağımlılık yapmasından bahsederken birden "Bu maddi kayıplar zamanla ailede büyük sorunların çıkmasına ortam hazırlar" demiştir. Ancak bu maddi kayıplarla ilgili önceden herhangi bir açıklama yapılmamış ve konuyla ilgili anlamsal bütünlük sağlanamamıştır.

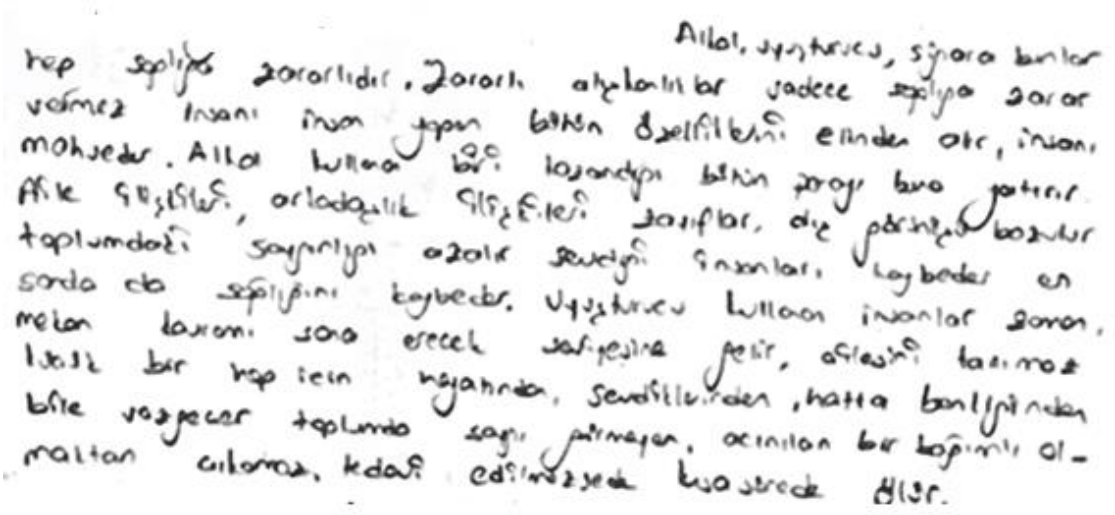
***4)* Bir paragrafta birden fazla odak noktası bulunması**

Örnek Metin 8

Yazar, zararlı alışkanlık olarak bilgisayarı örnek vermiş ve hemen ardından sigaraya geçmiş, sigaranın fiziksel zararlarından hemen manevi zararlarına geçerek birden çok odak noktasına yer vermiştir.

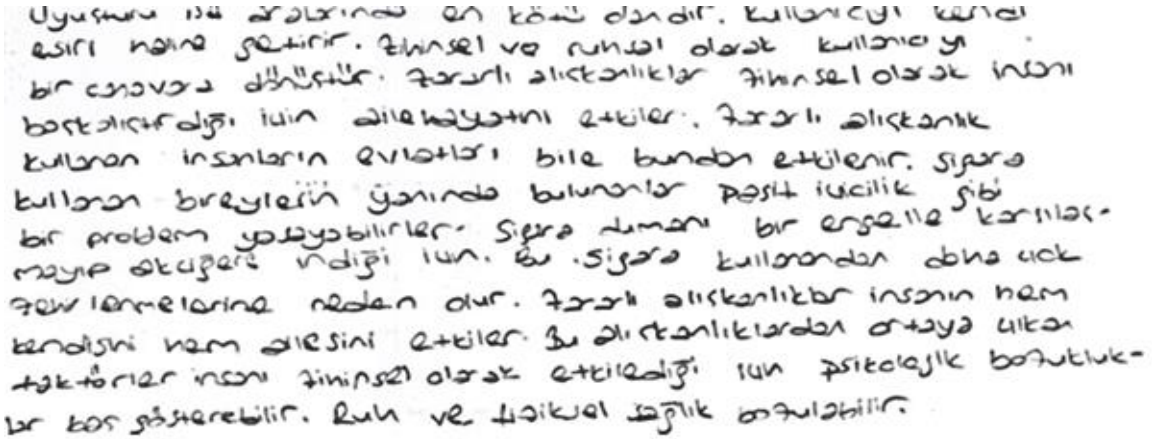
Örnek Metin 9

Yazar, bir paragraf içinde önce sigaradan bahsetmiş, bu düşünceyi geliştirmeden alkol ve uyuşturucudan da bahsederek birden çok odak noktasına yer vermiştir.

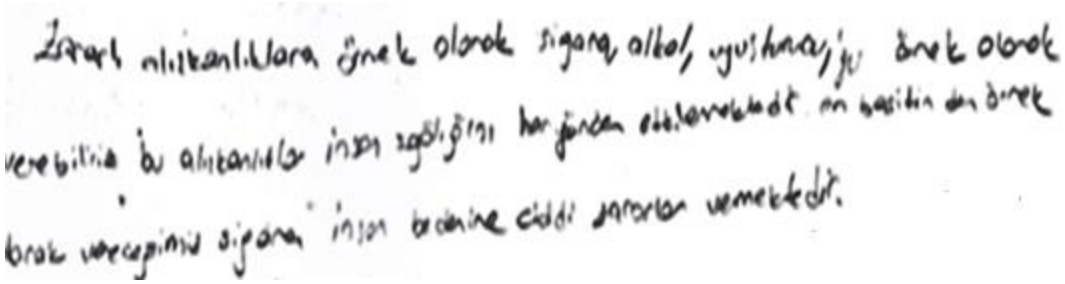
5) Gereksiz tekrarlara yer verilmesi

Örnek Metin 10

Yazar, öncelikle ''zararlı alışkanlık'' kavramını birçok yerde gereksiz yere kullanarak anlatım bozukluklarına sebep olmuştur. Bunun yanı sıra zihinsel zararları, sürekli tekrar etmiş ancak herhangi bir örnek verip bu bilgi birimini geliştirememiştir.

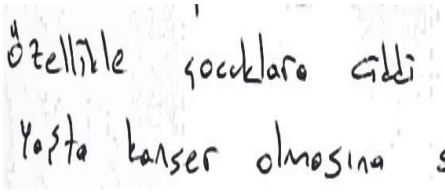
Örnek Metin 11

Yazar, bu paragrafta 2 defa ''örnek olarak'' kelimelerini ard arda gereksiz yere tekrar etmiştir.

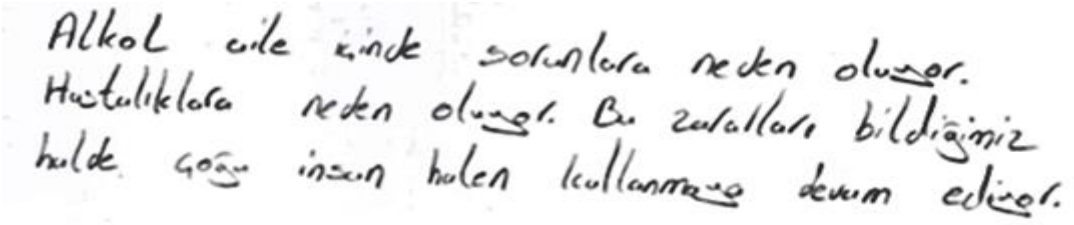
6) Bilgilerle ilgili sunulan örneklerin yarım bırakılması

Örnek Metin 12

Yazar, ''*Çocukların erken yaşta kanser olabileceği*'' örneğini vermiş ancak bu bilgiyi metnin devamında geliştirememiş ve yarım bırakmıştır.

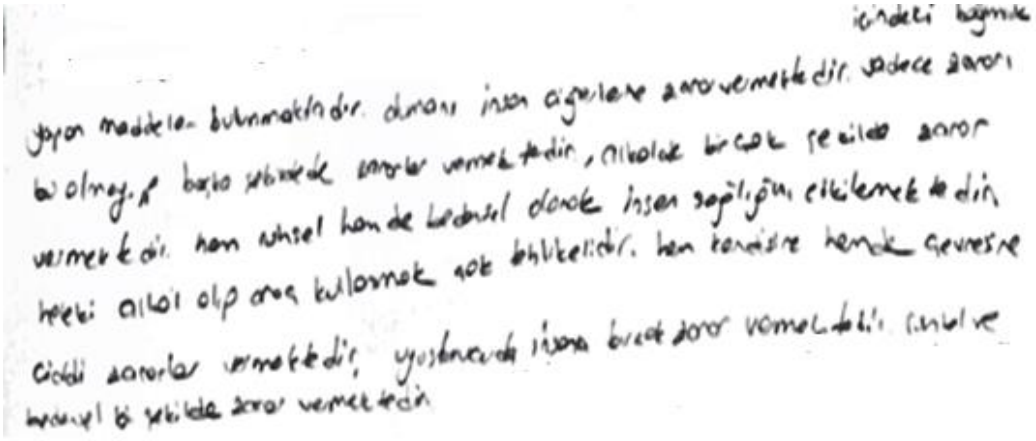
Örnek Metin 13

Yazar, ''*Aile içinde sorunlara neden oluyor. Hastalıklara neden oluyor*.'' bilgi birimlerini sunduktan sonra başka bir yargıya geçip örneği yarım bırakmıştır.

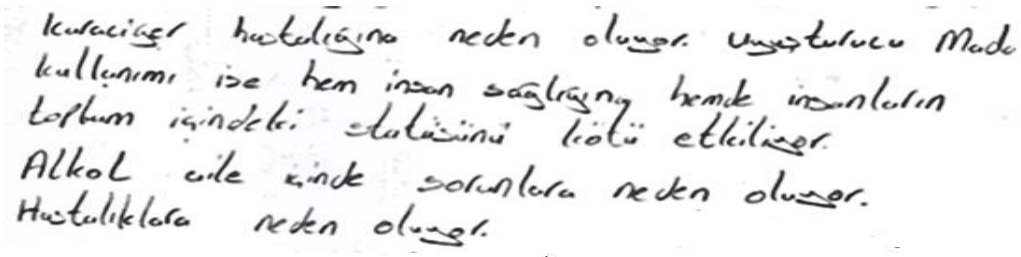
7) Bilgi birimleri arasında ani geçişler yapılması

Örnek Metin 14

Yazar, cümleler arasında bağlantı kurmamış ve bilgi birimlerini geliştirmeden ani geçişler yapmıştır. ''*Alkol zararlıdır*.'' dedikten hemen sonra ''*Alkollü araç kullanma*'' ya geçiş yapmıştır.

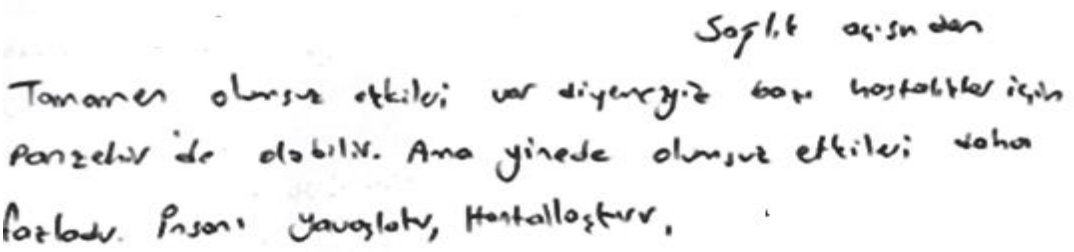
Örnek Metin 15

Yazar, ''*Madde kullanımından*'' bahsettikten hemen sonra ''*Alkolün aile içinde sorunlara neden olmasına*'' geçiş yapmaktadır. Burada birimden birime ani geçiş yapılmıştır.

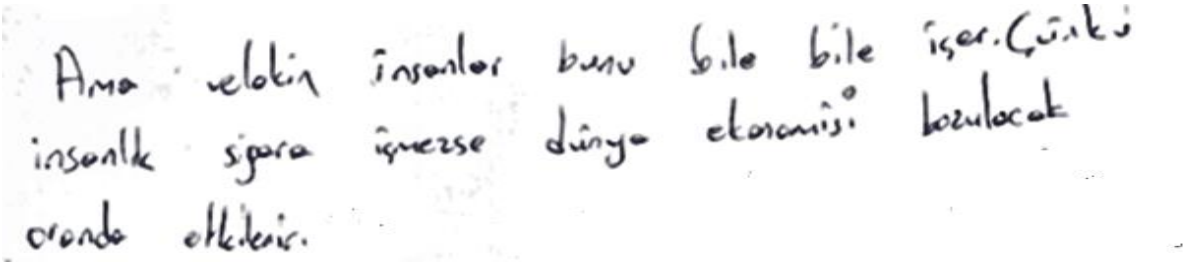
8) Birbiriyle çelişen anlamsal zıtlık oluşturan bilgilere yer verilmesi

Örnek Metin 16

Sağlık açısından
Tamamen olumsuz etkileri var diyemeyiz bazı hastalıklar için
panzehir de olabilir. Ama yinede olumsuz etkileri daha
fazladır. İnsanı yavaşlatır, Hastalaştırır.

Yazar, önce ''*olumsuz etkilerden*'' bahsetmiş daha sonra ''*panzehir olabileceğinden*'' bahsedip tekrar ''*olumsuz etkilere*'' geçiş yapmıştır. Hem zararlı hem de yararlı olduğunu iddia ederek çelişkili bilgilere yer vermiştir.

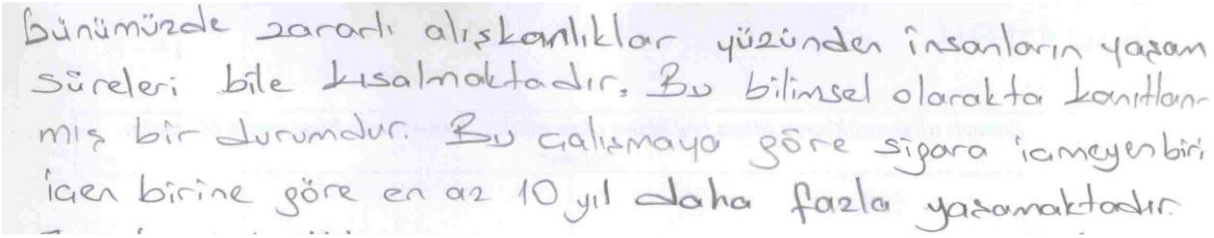
Örnek Metin 17

Ama yeterli insanlar bunu bile bile içer. Çünkü
insanlık sigara içmezse dünya ekonomisi bozulacak
oranda etkilenir.

Yazar, önce sigaranın zararından bahsetmiş ve sonrasında da kullanılmazsa dünya ekonomisinin bozulacağını ifade ederek çelişkili bilgilere yer vermiştir.

9) Bilgileri sunmada kopukluğa yol açacak ölçüde anlam boşluklarının olması

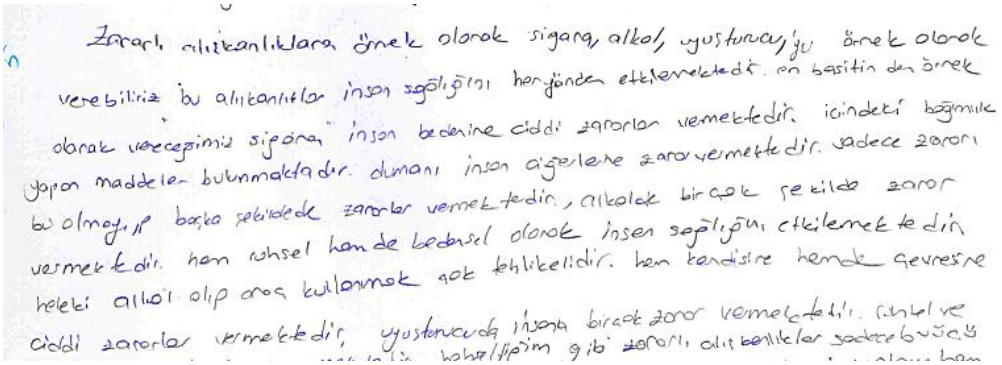
Örnek Metin 18

Günümüzde zararlı alışkanlıklar yüzünden insanların yaşam
süreleri bile kısalmaktadır. Bu bilimsel olarakta kanıtlan-
mış bir durumdur. Bu çalışmaya göre sigara içmeyen biri
içen birine göre en az 10 yıl daha fazla yaşamaktadır.

Yazar, burada zararlı alışkanlıklardan bahsederken birden 'Bu çalışma ' diyerek yazısına devam etmiştir. Ancak metinde herhangi bir çalışma hakkında bilgiye rastlanmamaktadır. Bu çalışmanın ne olduğu konusunda bilgi verilmemiştir. Yazar, burada anlam boşluğu oluşturmuştur.

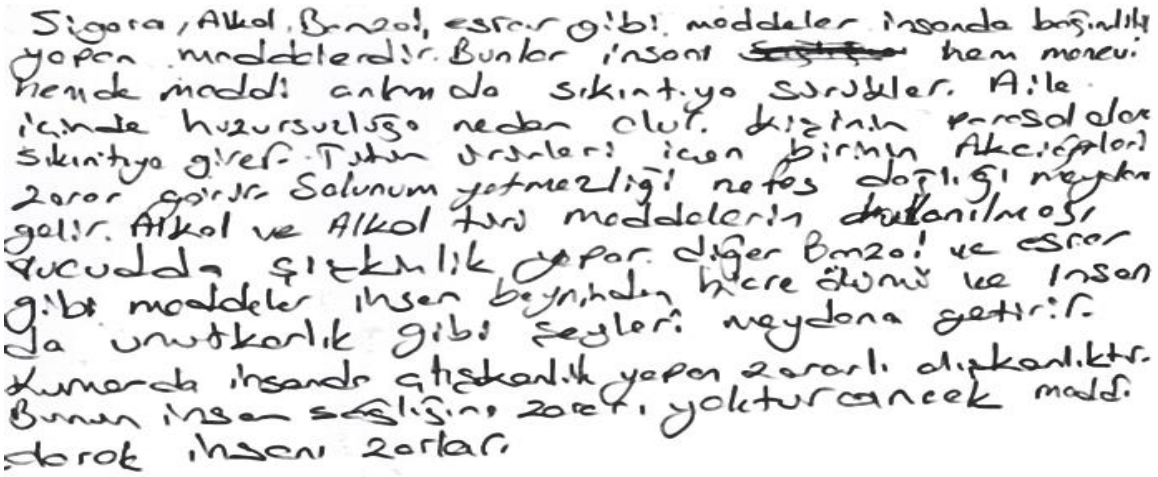
10) Metin başında ele alınan konuyla ilgili bilgilerin geliştirilememesi

Örnek Metin 19

Zararlı alışkanlıklara örnek olarak sigara, alkol, uyuşturucu, ... örnek olarak
verebiliriz bu alışkanlıklar insan sağlığını her yönden etkilemektedir. en basitinden örnek
olarak vereceğimiz sigara insan bedenine ciddi zararlar vermektedir. içindeki bağımlılık
yapan maddeler bulunmaktadır. dumanı insan ciğerlerine zarar vermektedir. sadece zararı
bu olmayıp başka şekillerde zararlar vermektedir, alkolde birçok şekilde zarar
vermektedir. hem ruhsal hem de bedensel olarak insan sağlığını etkilemektedir.
keleki alkol alıp aşırı kullanmak çok tehlikelidir. hem kendisine hemde çevresine
ciddi zararlar vermektedir, uyuşturucuda insana birçok zarar vermektedir. ruhsal ve
... bahsettiğim gibi zararlı alışkanlıklar sadece bunlar ...

Sigaranın zararlarından bahseden yazar sigara dumanının zararlarından bahsettikten sonra '*Sadece zararı bu olmayıp başka şekilde de etkilemektedir*' cümlesiyle sigaranın etkilerini bitirmiş başta ele aldığı konuyu geliştirememiştir.

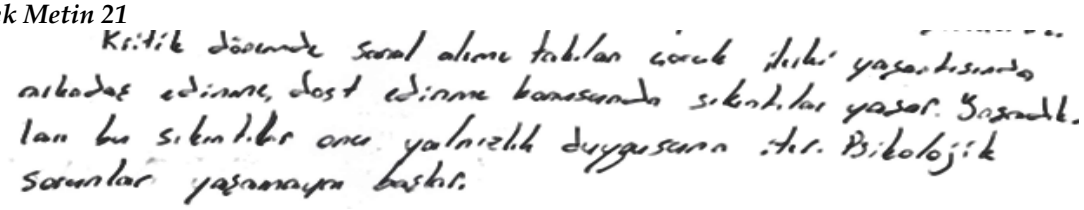
Örnek Metin 20

Sigara, Alkol, Bonzai, esrar gibi maddeler insanda bağımlılık yapan maddelerdir. Bunlar insanı ~~[illegible]~~ hem manevi hemde maddi anlamda sıkıntıya sürükler. Aile içinde huzursuzluğa neden olur. Kişinin psikolojisi sıkıntıya girer. Tüten ürünleri içen birinin akciğerleri zarar görür. Solunum yetmezliği nefes darlığı meydana gelir. Alkol ve Alkol türü maddelerin kullanılması vücutta şizofrenlik yapar. diğer Bonzai ve esrar gibi maddeler insan beyninde hücre ölümü ve insan da unutkanlık gibi şeyleri meydana getirir. Kumarda insanda çıtkanlık yapan zararlı alışkanlıktır. Bunun insan sağlığına zararı yoktur cancak maddi olarak insanı zorlar.

Yazar, zararlı alışkanlıkların maddi ve manevi zararları olduğuyla ilgili konuya giriş yapmış fakat zararlı alışkanlıkların fiziksel etkileriyle metne devam etmiştir. Bu şekilde metin başında ele alınan konuyla ilgili bilgileri geliştirememiştir.

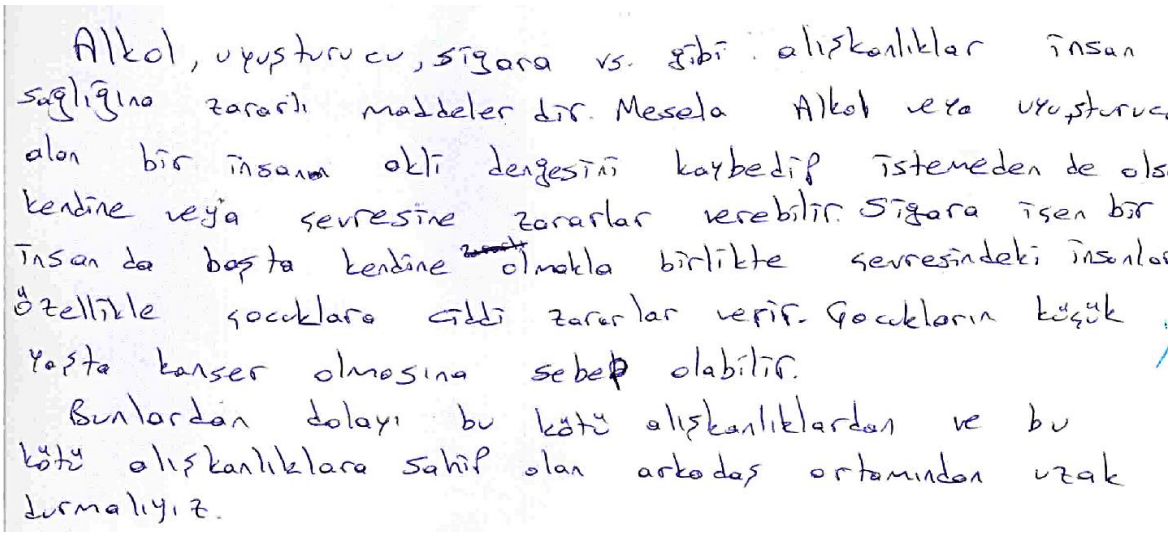
11)Metin başında ele alınan konuyla ilgili bilginin sonuçlandırılamaması

Örnek Metin 21

Kritik dönemde sosyal alanı tabiları çocuk ilişki yaşadığında arkadaş edinme, dost edinme konusunda sıkıntılar yaşar. Yaşadıkları bu sıkıntılar onu yalnızlık duygusuna iter. Biyolojik sorunlar yaşamaya başlar.

Yazar, metne başlarken zararlı alışkanlıkları anlatmıştır. Ancak metnin sonunu yukarıdaki örnekte görüldüğü gibi *kritik dönem ve yalnızlık duygusu* ile sona erdirmiştir. Böylece metnin başında ele alınan konuyla ilgili bilgileri sonuçlandıramamıştır.

Örnek Metin 22

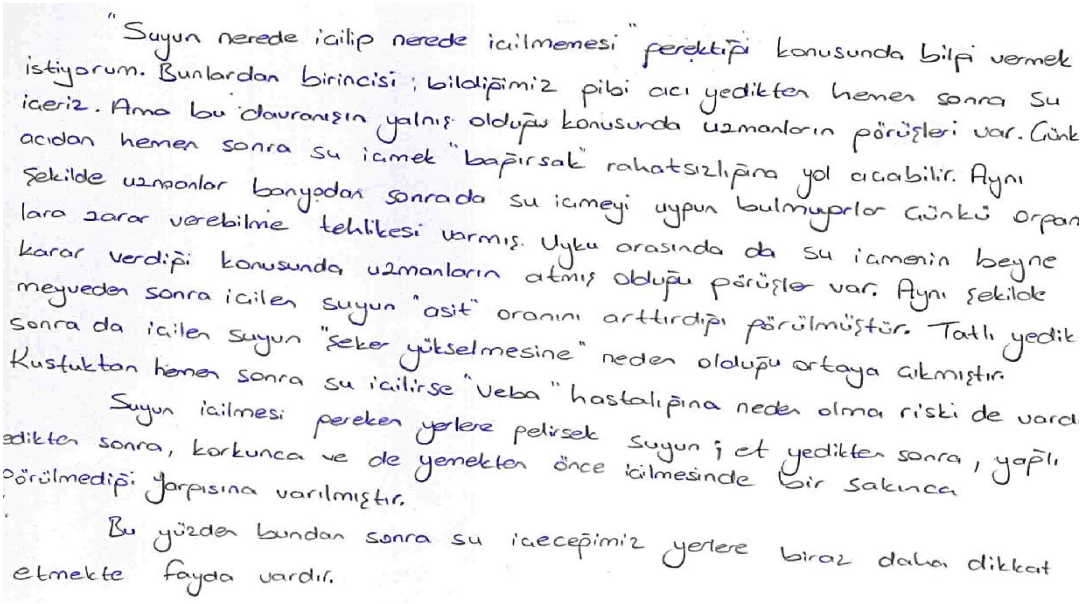

Alkol, uyuşturucu, sigara vs. gibi alışkanlıklar insan sağlığına zararlı maddeler dir. Mesela Alkol veya uyuşturucu alan bir insanın akli dengesini kaybedip istemeden de olsa kendine veya çevresine zararlar verebilir. Sigara içen bir insan da başta kendine ~~zarar~~ olmakla birlikte çevresindeki insanlar özellikle çocuklara ciddi zararlar verir. Çocukların küçük yaşta kanser olmasına sebep olabilir.

Bunlardan dolayı bu kötü alışkanlıklardan ve bu kötü alışkanlıklara sahip olan arkadaş ortamından uzak durmalıyız.

Yukarıdaki örnek metinde yazar, zararlı maddeleri tanıttıktan sonra metnin akışına uygun olmayan bir biçimde arkadaş ortamından uzak durmak şeklinde sonlandırmıştır. Bu metinde yazar metnin *ele alınan konuyla ilgili bilgileri sonuçlandıramamıştır*.

12)Konuyla ilgili doğru bilgiler sunulmaması

Örnek Metin 23

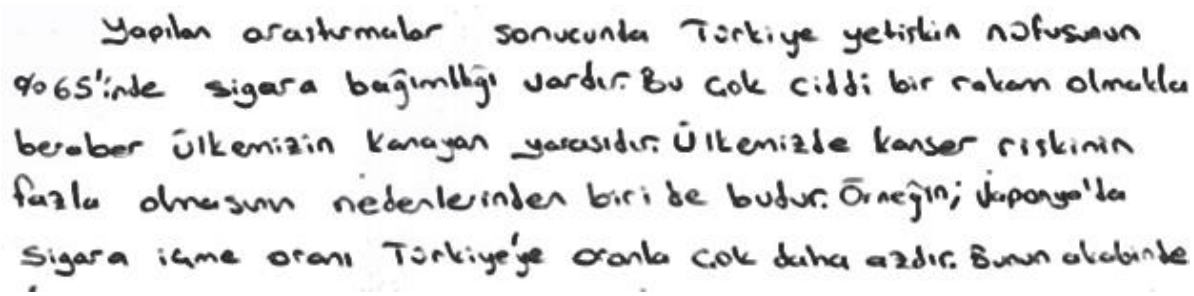

"Suyun nerede içilip nerede içilmemesi" gerektiği konusunda bilgi vermek istiyorum. Bunlardan birincisi ; bildiğimiz gibi acı yedikten hemen sonra su içeriz. Ama bu davranışın yanlış olduğu konusunda uzmanların görüşleri var. Çünk acıdan hemen sonra su içmek "bağırsak" rahatsızlığına yol açabilir. Aynı şekilde uzmanlar banyodan sonrada su içmeyi uygun bulmuyorlar çünkü organ lara zarar verebilme tehlikesi varmış. Uyku arasında da su içmenin beyne karar verdiği konusunda uzmanların atmış olduğu görüşler var. Aynı şekilde meyveden sonra içilen suyun "asit" oranını arttırdığı görülmüştür. Tatlı yedik sonra da içilen suyun "şeker yükselmesine" neden olduğu ortaya çıkmıştır. Kustuktan hemen sonra su içilirse "Veba" hastalığına neden olma riski de vard

Suyun içilmesi gereken yerlere gelirsek suyun ; et yedikten sonra, yağlı edikten sonra, karkunca ve de yemekten önce içilmesinde bir sakınca görülmediği yargısına varılmıştır.

Bu yüzden bundan sonra su içeceğimiz yerlere biraz daha dikkat etmekte fayda vardır.

Suyu zararlı alışkanlık olarak tanımlayan yazar, konuyla ilgili doğru bilgiler sunamamıştır.

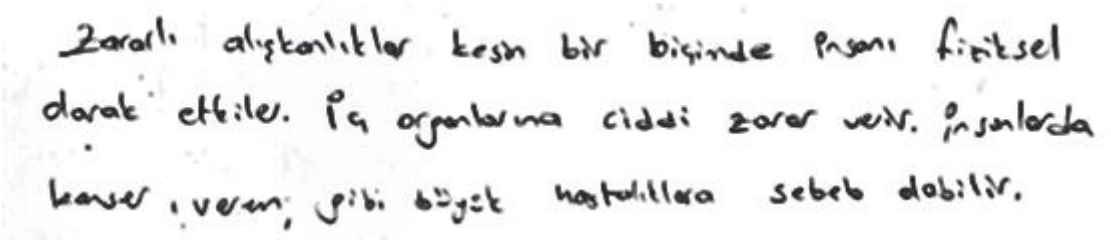
Örnek Metin 24

Yapılan araştırmalar sonucunda Türkiye yetişkin nüfusunun %65'inde sigara bağımlılığı vardır. Bu çok ciddi bir rakam olmakla beraber ülkemizin kanayan yarasıdır. Ülkemizde kanser riskinin fazla olmasının nedenlerinden biri de budur. Örneğin; Japonya'da sigara içme oranı Türkiye'ye oranla çok daha azdır. Bunun olabilmesi

Yazar metinde, *''Türkiye'de yetişkin nüfusun %65'inde sigara bağımlılığı vardır''* yargısını herhangi bir dayanakla ispat edememiş dolayısıyla doğruluğu kesin olmayan bilgiler sunmuştur.

13) Bilgilerin tanımlanmaması ve açıklanmaması

Örnek Metin 25

Zararlı alışkanlıklar kesin bir biçimde insanı fiziksel olarak etkiler. İç organlarına ciddi zarar verir. İnsanlarda kanser, verem gibi büyük hastalıklara sebeb olabilir.

Yazar, zararlı alışkanlıkların ne olduğuna dair herhangi bir açıklama ya da tanımlama yapmadan etkilerinden bahsetmeye başlamıştır.

Tartışma ve Sonuç

Bilgilendirici metinler, içeriğinde bilgi yoğunluğu olması bakımından uzun ve zor olan metinlerdir (Aydemir, Ergün ve Horzum, 2013: 2270). Bu araştırma sonucunda da öğretmen adaylarının bilgilendirici metinlerde tutarlılığı yani anlam bütünlüğünü yakalamada sorunlar olduğu tespit edilmiştir. Bunları, "*Bilgiler arası bağ ve anlam bütünlüğü kurulamaması*" ($\bar{x}$=0.76), "*Metin başında ele alınan konuyla ilgili bilgiler geliştirilememesi*" ($\bar{x}$=0.75), "*Bilgiler ile ilgili sunulan örneklerin yarım bırakılması*" ($\bar{x}$=0.74), "*Metin başında ele alınan konuyla ilgili bilgi sonuçlandırılamaması*" ($\bar{x}$=0.70), "*Konuyla ilgili gereksiz bilgilere yer verilmesi*" ve "*Bilgi*

akışını bozan cümlelere yer verilmesi" ($\bar{x}$=0.68) oluşturmaktadır. Buna göre, bilgilendirici metin yapısının anlaşılmasının zor olduğu sonucuyla (Akyol, 1999; Temizkan, 2011, Israfilova, 2015: 195) paralellik gösterdiği söylenebilir. Bilgilendirici metinlerde sunulan bilgilerin yeniden yapılandırılması, anlamlı, yeni bilgi inşa etmek ve bilgileri anlamak zordur. (Vakilifard ve Armand, 2006).

Bilgi, özne ve nesne arasında kurulan bağdan oluştuğuna göre, bu bağlar ancak özne tarafından kurulabilir. Çünkü nesneye yönelen ve onu algılayan, anlayan ve açıklayan öznedir (Çüçen, 2001: 16-17). Bir kişinin dil becerileri ne kadar gelişmiş ve otomatikleşmişse bilgileri anlama ve anlamlandırma süreci o kadar başarılı olur. Kişi, konu hakkında düşüncelerini ifade edecek kelime bilgisine sahip değilse bilgilerini aktaramaz. Buna göre, araştırmamızda rastlanan "Bilgilerin tanımlanmaması ve açıklanmaması" ($\bar{x}$=0.75) sorunu dil becerilerinde bilgi kullanımının yeterli düzeyde olmadığını belirtmektedir.

Yazma becerisinde bilgiler, metinler aracılığıyla aktarılabilir. Aktarımda bilgilendirici metinler devreye girebilir. Bu metin türünde herhangi bir konuyla ilgili bilgi edinmemizi sağlayan yapının anlaşılması için Akyol, (2006:160), "metinlerin ana fikirlerin, kavramların, kelimelerin tanınması", yardımcı kelime ve kavramların tanınması ile yakından ilgili olduğunu belirtmiştir. Araştırmamızın sonuçlarından olan "*Bilgileri sunmada kopukluğa yol açacak ölçüde anlam boşluklarının bulunması*" ($\bar{x}$=0.88), "*Bir paragrafta birden fazla bilgi biriminin bulunması*" ($\bar{x}$=0.84), "*Bilgi birimleri arasında ani geçişler yapılması*" ($\bar{x}$=0.84) gibi sorunlara en fazla rastlanılması, yukarıdaki unsurlara metin oluştururken göz önüne alınmadığını göstermektedir.

Tutarlılık, "metindeki bilgilerin belli bir birlik ve bütünlük içinde zihinde anlamsal olarak bir şema yaratması, canlanması, metinde işlenen konu etrafında adeta kalıplaşarak şekil alması" olarak tanımlamıştır (Karatay, 2010: 375). Çalışmamızda metinlerde tespit edilen "*Gereksiz tekrarlara yer verilmesi*" ($\bar{x}$=0.42), "*Konuyla ilgili doğru bilgilerin sunulmaması*" ($\bar{x}$=0.42) ve "*Birbiriyle çelişen anlamsal zıtlık oluşturan bilgilere yer verilmesi*" ($\bar{x}$=0.21) öğrencilerin zihinlerinde bilgi düzenlenmesini sağlıklı bir biçimde oluşturamadıklarını göstermektedir. Coşkun (2009), öyküleyici metinlerde tutarlılık üzerine yaptığı araştırmasında "*Gereksiz tekrarlar ve açıklamaların olması*" ve "*Açıklamaların konuyla ilgisiz ve ani şekilde sonlandırılması*" sorunlarını tespit etmiştir. Bu sonuç araştırmamızın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Bilgilendirici metinlerde karşılaşılan tutarlılık sorunları bütün olarak değerlendirildiğinde kişilerin zihinlerinde konuyla ilgili var olan bilgileri planlı biçimde yazıya aktarmada sıkıntıları bulunduğu söylenebilir. Bilgilendirici metinleri oluştururken karşılaşılan tutarlılık sorunları konusunda Bağcı, (2011: 92), yazı yazma tekniğini bilmenin önemli olduğunu, yazıyı bir kitlenin okuyacağını düşünerek amacın iyi tespit edilmesi, konuyu tam kavrayıp anlamak ve konuyu açıklayacak fikirleri sistemli bir biçimde düzenlemenin gerekli olduğunu söylemiştir.

Bu sorunların çözümü için metin yapısı düzeyinde tutarlılık kavramı ile ilgili eğitim verilirken öncelikle düşünceleri belli bir plan dâhilinde organize ederek yazma eylemine zihinsel hazırlık yapmanın önemi vurgulanmalıdır. Bu süreçte konuyla ilgili cümle ve paragraf yazma aşamalı olarak öğretilmeli ardından metin oluşturabilme becerisine geçilmelidir. Metin türlerine göre yapıların şemalar içerisinde aşamalı bir biçimde öğretimi örnek metinlerle sağlanmalıdır. Örnek metinler seçilirken iyi, orta ve zayıf dereceler şeklinde bir kategorilendirmeye gidilebilir. Böylelikle öğrenci örnek metnin içerisindeki tutarlılık yapılarını her üç sınıflama düzeyinde görebilir.

Kaynakça

Adalı, O. (2003). *Anlamak ve anlatmak*. İstanbul: Pan Yayıncılık.

Aktaş, Ş. & Gündüz, O. (2008). *Yazılı ve sözlü anlatım*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Akyol, H. (1999). Bilgi vermeye dayalı metinler ve öğretimi. *Çağdaş Eğitim*, 253, 7-13.

Akyol, H. (2006). *Yeni programa uygun Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Kök Yayınevi.

Alan, Y. (1994). *Lisan ve insan*. İzmir: TÖV Yayını.

Aydemir İleri, Z., Öztürk, E., & Horzum, B. M. (2013). Ekrandan okumanın 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici ve öyküleyici metin türünde okuduğunu anlama düzeylerine etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(4), 2263-2276.

Bağcı, H. (2011).Yazılı anlatım ve unsurları. M. Özbay (Ed.). Yazma eğitimi (s.85-126). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Balcı, A. (2013). *Okuma ve anlama eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Can, R. (2012). *Ortaöğretim öğrencilerinin yazılı anlatımlarında paragraf düzeyinde bağdaşıklık ve tutarlılık*. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Cemiloğlu, M. (2001*). Dil bilimi açısından Türkçe yazılı anlatım ve anlatım teknikleri öğretimi*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.

Coşkun, E. (2007). Metin bilgisi. A. Kırkkılıç ve H. Akyol (Ed.). *İlköğretimde Türkçe öğretimi* (s. 233-279). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Coşkun, E. (2009). Text coherence in the narrative texts of turkish students and bilingual uzbek students in turkey, *Scientific Research and Essay*, 4 (7), 678–684.

Çömlekçi, N. (2001). *Bilimsel araştırma yöntemi ve istatiksel anlamlılık sınamaları*. Eskişehir: Bilim Teknik Yayınevi.

Çüçen, A.K. (2001). *Bilgi felsefesi*. Bursa: Asa Yayınları.

Günay, D. (2003). *Metin bilgisi*. İstanbul: Multilingual Yayınları.

Güneş, F. (2013). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Pegem Akademi Yayıncılık.

Güneş, F. (2013). Türkçede metin öğretimi yerine metinle öğrenme, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı*, 6(11), 603-637, doi:10.14520/adyusbd.454

Israfilova, G. (2005). Elements of communicativity and ınformativity in the text. *International Journal of English Linguistics*, 5(1), 190-195.

Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Sanem Matbaacılık.

Karatay, H. (2010). Bağdaşıklık araçlarını kullanma düzeyi ile tutarlı metin yazma arasındaki ilişki. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7 (13), 373-385.

Kılıç, V. (2002). *Dilin işlevleri ve iletişim*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.

Onursal, İ. (2003). Türkçe metinlerde bağdaşıklık ve tutarlılık., A. Kıran, E.Korkut, S. Ağıldere. (Ed.). *Günümüz dil bilim çalışmaları (*s.121-133). Ankara. Multilingual Yayınları.

Özbay, M. (2006). *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*. Ankara: Öncü Kitabevi

Özkan, M. (2009). *İnsan, iletişim ve dil*. İstanbul: Akademik Kitaplar Yayınevi.

Temizkan, M. (2011). Türkçe öğretmeni adaylarının temel dil becerilerinden okuma ile ilgili kavramları öğrenme düzeyleri ve kavram yanılgıları, *Journal of Ziya Gökalp Education Faculty*, 17, 29-47. doi:10.14582.

Tanyolaç Öztokat, N. (2005). *Yazınsal metin çözümlemesinde kuramsal yaklaşımlar.* İstanbul: Multilingual Yayınları.

Toklu, M.O. (2009). *Dil bilime giriş*. Ankara: Akçağ Yayıncılık.

Tiryaki, E. N. (2014). Ortaokulda öğrenim gören işitme engelli öğrencilerin yazılı metinlerini oluşturmadaki sorunları, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(3), 101- 121.

Ünalan, Ş. (2001). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Nobel yayın dağıtım.

Vakilifard, A.&Armand, F. (2006). *The effects of 'concept mapping' on second language learners' comprehension of informative text*. Concept Maps: Theory, Methodology, Technology Proc. of the Second Int. Conference on Concept Mapping, San José, Costa Rica.